

tukes

Ossi Leinonen Hannukaisen kaivoshankkeen yleisötilaisuus
Äkäslompolossa

29.6.2022

Kaivoslupaprosessi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Kaivoslupaprosessi

- Kaivoslain tarkoitus
- Kaivoslain yleiset periaatteet
- Kaivosluvan haltijan velvollisuudet
- Lupahakemuksen keskeinen sisältö
- Kaivosluvan myöntämisen esteet
- Kaivosluvassa annettavat määräykset
- Hakemuksesta kaivostoimitukseen

Kaivoslaki 1 §, kaivoslain tarkoitus

- Tämän lain tarkoituksena on edistää kaivostoimintaa ja järjestää sen edellyttämä alueiden käyttö niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista **ottaen erityisesti huomioon:**
- **1) kaivostoiminnan harjoittamisen edellytykset;**
- **2) kiinteistöjen omistajien ja yksityisten haitankärsijöiden oikeusasema;**
- **3) toiminnan vaikutukset ympäristöön ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.**
- Lain tarkoituksena on myös turvata kuntien vaikuttamismahdollisuudet sekä yksilön mahdollisuudet vaikuttaa itseään ja elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.
- Lain tarkoituksena on lisäksi edistää kaivosten turvallisuutta sekä ehkäistä, vähentää ja torjua tässä laissa tarkoitettusta toiminnasta aiheutuvat haitat ja vahingot ja varmistaa haitan tai vahingon aiheuttajan korvausvelvollisuus.

Kaivoslaki 6 §, yleiset periaatteet

- että:
- 1) käytettävissä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden **tarpeellinen asiantuntemus ja muutoin riittävät edellytykset**;
- 2) toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on riittävä selvyys; **hakijan on oltava selvillä ympäristövaikutuksista, riskeistä ja niiden hallinnasta = selvilläölovelvollisuus**
- 3) **toiminnan turvallisuudesta** huolehditaan tarpeellisilla toimenpiteillä ja tällöin otetaan huomioon tekniikan kehittyminen;
- 4) niin pitkälle kuin mahdollista:
 - a) estetään vahingot ja toiminnasta aiheutuvat haitalliset vaikutukset;
 - b) poistetaan käytöstä haitallisia vaikutuksia aiheuttavat toiminnot tai, jos tämä ei ole mahdollista, korvataan ne vähemmän haitallisilla;
 - c) varaudutaan häiriö- ja vaaratilanteisiin;
- **5) toiminnasta aiheutuneet haitat ja vahingot korvataan.**

Kaivoslaki 18 §, kaivosluvan haltijan velvollisuudet

- että:
- 1) kaivostoiminnasta ei aiheudu haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) kaivostoiminnasta **ei aiheudu huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle** eikä kaivostoiminnan kokonaiskustannukset huomioon ottaen kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta;

Kaivoslaki 34 §, lupahakemuksen keskeinen sisältö

- 1) hakijasta sekä hakijan edellytyksistä harjoittaa haettuun lupaan perustuvaa toimintaa;
- 2) hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta sekä alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta;
- 3) niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (*asianosainen*);
- 4) toiminnan edellytyksistä:
 - b) erityisesti esiintymän hyödyntämiskelpoisuudesta, kun kyse on kaivoslupahakemuksesta;
- 5) toimintaa koskevista suunnitelmista;
- 6) toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus; [\(26.4.2019/578\)](#)
- 7) toiminnan lopettamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä jälkitoimenpiteistä.

Asetus kaivostoiminnasta 391/2012 16 §, kaivoslupahakemus

- 4) kaivosalueen ja kaivoksen apualueen määräytymiseen vaikuttavat olennaiset seikat;
- 5) selvitys alueen malminetsintää koskevista tutkimuksista ja niiden tuloksista, jotka osoittavat alueella olevan kaivosmineraaleja niin runsaasti ja sellaisessa muodossa, että esiintymän hyödyntäminen on todennäköistä ja taloudellisesti kannattavaa;
- 6) selvitys kaivoshankkeen taloudellisista edellytyksistä (rahoitussuunnitelma);
- 7) kiinteistötietojärjestelmässä olevat tiedot kaivosalueen ja kaivoksen apualueen kiinteistön omistajista ja niiden muiden henkilöiden tai yhteisöjen nimistä ja osoitteista, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta kaivosluvan myöntäminen saattaa koskea;
- 8) selvitys kaivostoiminnan teknisistä perusratkaisuista:
 - a) louhintatapa ja muut kaivostoiminnan perusratkaisut;
 - b) louhosten alustavat mitoitus- ja suunnitteluperusteet sekä poikkileikkauskuvat;
 - c) teiden, viemäreiden ja sähkölinjojen sijoittaminen ja kaivostoiminnan tarvitseman vesien käytön suunnitelma;
 - d) muut tarpeelliset seikat.

Asetus kaivostoiminnasta 391/2012 16 §, kaivoslupahakemus

- 10) selvitys kaivostoiminnan arvioiduista vaikutuksista yleisiin ja yksityisiin etuihin;
- 11) selvitys toimenpiteistä, joilla kaivostoiminnan haitalliset vaikutukset on tarkoitus poistaa tai joilla niitä on tarkoitus vähentää;
- 13) selvitys kaivostoiminnan lopettamisen edellyttämistä toimenpiteistä ja niiden alueellisesta ulottuvuudesta;
- 14) selvitys rakennuksia ja rakennelmia koskevista toimenpiteistä kaivostoiminnan päätyttyä;
- 15) selvitys jälkihoitotoimenpiteiden tavoitteista ja niiden pääasiallinen sisältö;
- 16) selvitys alueen tulevista käyttömahdollisuuksista;
- 17) arvio lopettamistoimenpiteiden aikataulusta ja kustannuksista;
- 18) kaivostoiminnan suunniteltu aloitusajankohta;

Kaivoslaki 48 §, kaivosluvan myöntämisen esteet

- Vaikka kaivosluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä, lupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia tai heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksen poistaa.

HE 273/2009 48 §, kaivosluvan myöntämisen esteet

- Käytännössä säännöksen soveltaminen voisi tulla harkittavaksi ainoastaan suurten kaivoshankkeiden yhteydessä. Tällöinkin lähinnä poikkeuksellisesti, koska yleensä muun muassa lupamääräyksiin voidaan estää momentissa tarkoitettut seuraukset. **Säännöksessä on kyse yleisarvioinnista, esimerkiksi arvokkaan maisema-alueen tuhoutumisesta tai alueiden tulemisesta elinkelvottomaksi, mutta ei yksityiskohtaisesta terveyshaittojen tai muusta ympäristön pilaantumisen arvioinnista, joka tehdään ympäristönsuojelulain ja vesilain nojalla.** Säännöksen nojalla vaaran aiheuttamista yleiselle turvallisuudelle, erittäin merkittävien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheuttamista tai paikkakunnan asutus- ja elinkeino-olojen erittäin merkittävää heikentämistä ei voida pitää hyväksyttävänä,

Kaivoslaki 52 §, kaivosluvassa annettavat määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

Kaivoslaki 52 §, kaivosluvassa annettavat määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi

- kaivosaluetta ja kaivoksen apualuetta koskevat määräykset
- Yksityinen etu voi olla esimerkiksi taloudellinen taikka alueiden käyttöön, asuinympäristön viihtyisyyteen tai yksilön terveyteen liittyvä intressi
- Lupamääräyksissä olisi annettava kaivostoimintaa koskevat velvoitteet ja rajoitukset, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnasta ei aiheudu huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle taikka kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Luvanhaltijaa voitaisiin myös velvoittaa huolehtimaan muun muassa alueella liikkuvan väestön turvallisuudesta

Kaivoslaki 52 §, kaivosluvassa annettavat määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi

- annettava erityisellä poronhoitoalueella tapahtuvaa kaivostoimintaa koskevat tarpeelliset määräykset
- Kaivostoiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa. Määräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä, kaivannaisjätteen jätealueesta ja sen jälkihoidosta sekä kaivannaisjätteistä, kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta annetaan ympäristöluvassa

Hakemuksesta kaivostoimitukseen

- HAKEMUS → KUULEMINEN (lausunnot, muistutukset ja mielipiteet) → HAKIJAN SELITYS → VASTASELITYKSET → HAKIJAN SELITYS → KAIVOSLUPA, kaivoslaki 56 § = **Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.** → KAIVOSTOIMITUS → KAIVOSTURVALLISUUSLUPA
- Kaivostoimitusta ei voi päättää, ennen kuin kaivoslupa on saanut lainvoiman = asianosaisten hyödyksi määrätyt korvaukset ym. eivät tule maksuun